

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАУЛЕННЯ СЯЮЗА ПІСЬМЕННІКАў БССР.

№ 85 (1619) Пятніца, 27 кастрычніка 1961 года Цана 4 кап.

ДА КАМУНІСТЫЧНАЙ КУЛЬТУРЫ!

Крамлёўскі Палад з'ездзіў...
Кожны савецкі чалавек сваім
сэрцам, сваімі думкамі, там, у
гэтым новым велічынным Палацы,
дзе адбываецца XXII з'езд
КПСС. Работы, каласныя, буда-
ўніцкія ілюцыі туды тэлеграмны
і пісьмы аб сваіх працоўных по-
спехах. Паэты і кампазітары
складаюць песні аб з'ездзе, які
чалавецтва называе з'ездам буда-
ўнікоў камунізму. З неслобнай
цікавасцю савецкія людзі
чытаюць матэрыялы вялікага
форума камуністаў. Чытаюць і
абмяркоўваюць, выказваюць
шчырыя пажаданні лепшай ра-
боты з'ездзі, дзеліцца сваімі
мержаваннямі, сваімі радзімі
у працы і жыцці. У нас нара-
дзіўся сямі савецкіх людзей
дзень усёго мірапаўстання чала-
вецтва — у дзень адзінаццатага
XXII з'езда КПСС. Мы вельмі
шчаслівыя гэтым, — плывуць у
адрас з'езда Ганна і Васіль Гай-
дукевічы з вёскі Валодзіна
Тарнопальскай вобласці. Колькі
у гэтых простых і шчырных сло-
вах высокага сэнсу! Як глыбока
ўражанае яны, як пераконаўча
сведчаць аб кроўнай сувязі партыі
і народа!

З'езд прыме новую Праграму
КПСС, яе праект знаёмы папо-
ну, адрэдагаваную падтрымку
ўсяго савецкага народа, і ў
святле гэтай праграмы сёння
нам багата далей, чым калі б
там ні было, імя духоўна ўба-
гацае кожнага савецкага чала-
века, кіліца працавіцаў націскае
і самааддана, творчы і імя ўжо
блізкае будучыні — камунізму.

Пірацтвае павелічэнне савец-
кіх людзей будзе жыць пры ка-
мунізме, — урачыста абвешчае
наша партыя. Савецкі народ
здзяйсніць велічны план пабудовы
новага грамадства.

І мільёны людзей, на якіх
кантынентах планеты з захап-
леннем соцыялізму працаваў савец-
кага народа, называюць СССР
мяжкамунізму. Мільёны люд-
зей на ўсіх кантынентах сус-
вету сваё пачуццё, сваё ду-
хавнае і спадзяванні да Масквы, да
Крамлёўскага Палаца з'ездзіў.

У новай Праграме КПСС,
якая абмяркоўваецца на XXII
з'ездзе, у дэкларацыі М. С. Хру-
шчоў у выступленні дэлегатаў
з'езда мільёны людзей свету
заахвочваюць аднаго на самым
надзеянным, самым хваляючым
пытанні сучаснасці, багата за-
хапленні дэлегатаў камуні-
зма.

Дваццаць год — невялікі гі-
старычны тэрмін. За гэты час у
нашай краіне адбудована най-
вялікшая здзяйсненні: будзе ство-
рана матэрыяльна-тэхнічная ба-
за камунізму і забеспечана ба-
гацце матэрыяльных і культур-
ных дабраў для ўсяго народа.
Гэта грандыёзная задача, яе
вырашэнне патрабуе напружанай
працы кожнага савецкага
чалавека, усёго нашага народа.
І дэлегаты XXII з'езда па-
дзяляюць абмяркоўваюць праблемы
далейшага развіцця народнай
гаспадаркі краіны, з усяй пры-
чыповасцю ўскрываюць неда-
ткі, што яны ёсць у дзейнасці
прадпрыемстваў, калгасаў, парты-
і савецкіх арганізацый.

Вялікую ўвагу ўдзяляе з'езд
пытанням ідэалагічнай работы,
культуры будаўніцтва, раз-
віццю літаратуры і мастацтва.
Гэта і зразумела. Ва ўмовах са-
цыялізму і будаўніцтва каму-
ністычнага грамадства перша-
нае значэнне набывае фарміра-
ванне навуковага светапогляду
ва ўсіх працоўнікоў, выхаванне
маду ў духу высокай ідэянасці і
адданасці камунізму, выхаванне
камуністычных адносін да пра-
цы і грамадскай гаспадаркі,
поўнае пераадоленне перажы-
ткаў буржуазнага погляду і на-
раваў, выхаванне новага чала-
века, які гарманічна спалучае ў
сабе духоўнае багацце, мараль-
ную чыстату і фізічную даспа-
наласць. У гэтай выхавальнай ра-
боте велізарная роля належыць
літаратуры і мастацтва, куль-
турна-асветным установам. І Ка-
муністычная партыя пастаянна
клапоціцца аб развіцці літа-
ратуры і мастацтва, аб усе-
большым разгортванні культуры
будуцтва. Сёння наша краіна

справядліва крытыка ў адрас
нашых творчых саюзаў, ускры-
ты недахопы ў развіцці літа-
ратуры і мастацтва.

Вылускаецца нямаля літа-
ратурных твораў, спектакляў і
асобліва кінафільмаў, слабых,
а то і аўсім драных па сваіх
ідэа-мастацкіх якасцях. Дзе
ж прычыны гэтага шэрага на-
току твораў, які далёка не адпа-
вядваюць патрабаванням суча-
насці, узрослым густам народа?
Галоўная прычына — гэта ўсё
яшчэ слабая сувязь некаторых
пісьменнікаў і мастакоў з жы-
ццём народа. Аб гэтым вельмі
пераконаўча гаварыць на з'ездзе
міністр культуры СССР К. А.
Фурцава і выдатны савецкі
пісьменнік Міхал Шалахаў.

Гаварыць Фурцава прыклад таго
факта: з 5.200 пісьменнікаў каля
4.000 жылі ў сталіцах саюз-
ных рэспублік. Вядома, сувязь
мастака з жыццём не залежыць
толькі ад таго, дзе ён жыве,
але гэта мае немалаважнае зна-
чэнне. Так, у беларускай літа-
ратуры навуку ўсё яшчэ па-
важвае выскована таматэя, а між
тым велізарная большасць чле-
наў Саюза пісьменнікаў рэспуб-
лікі жыве ў Мінску. Ясна, што
кароткачасовы творчы манам-
дзёроў і паездкі на сустрэчы з
чытацтвам не даюць матэрыя-
лістаў глыбокага вывучэння
новых жыццёвых з'яў. Саюзу
пісьменнікаў Беларусі трэба
больш кланіцца аб літарату-
рах, якіх жывуць у абласцях і
раёнах. Напэўна, пасля неаб-
ходнасці, каб на ўсіх абласцях
былі створаны аддзелы Саю-
за пісьменнікаў.

Тое ж самае стасуецца і да
саюзаў мастакоў і кампазітараў,
якія сабралі ў сталіцы рэспублі-
кі амаль усе сваіх членаў.

«Каб яры і ўражальна пака-
заць героя нашага часу, чалаве-
ка вялікай душы і палымнага
сэрца, пераконаўча будучыні
камунізму, — заклікаў на з'ездзе
сакратар ЦК КПСС таварыш
М. А. Суслал, — мастак павінен
ведаць глыбіню народнага
жыцця, заўсёды быць разам з
народам і яго апазітарам —
Камуністычнай партыяй».

Умацаванне сувязі пісьмен-
нікаў і мастакоў з жыццём на-
рода, удасканаленне іх мастац-
тва будучыні спрыяе далейшаму
павышэнню роў літаратуры і
мастацтва ў камуністычным вы-
хаванні працоўных.

У перыяд разгортнута буда-
ўніцтва камунізму ў культуры
і мастацтве ўсіх народаў краіны
ўсё большае развіццё набыва-
юць рысы ідэянальнасці
адзінства, якое складае аснову
савецкай сацыялістычнай куль-
туры, адбываецца наспыненне
працэсу ўзаемаўзбагацэння на-
цыянальных культур.

Савецкая культура з'яўляецца
дзейснай аб'ектам ідэалагічнай
бараніцы супраць міжнароднай
рабавані. На сцягах савецкай
культуры палімоўнае вялікая
ідэя міру і дружбы народаў, неў-
міруша ідэя камунізму.

Гэты ідэя вядомаму сёння
мільёнамі сэрцаў і розумаў люд-
зей. З кожным годам такіх
людзей становіцца больш і
больш. Камунізм — заўтрашні
дзень усяго чалавецтва. Дзеянні
савецкай культуры гарантава-
ты, што гісторыя даручыла ім
несці ў свет, да сэрцаў людзей
вялікая ідэя камунізму.

Высока адпавядаючы поспехі
савецкай культуры, партыя за-
клікае пісьменнікаў і дзеячоў
мастацтва не супакойвацца на
дасягнутым, іспытаны павы-
шаць мастацкі ўзровень сваёй
творчасці. На XXII з'ездзе
КПСС прагучала строгая, але

справядліва крытыка ў адрас
нашых творчых саюзаў, ускры-
ты недахопы ў развіцці літа-
ратуры і мастацтва.

Вылускаецца нямаля літа-
ратурных твораў, спектакляў і
асобліва кінафільмаў, слабых,
а то і аўсім драных па сваіх
ідэа-мастацкіх якасцях. Дзе
ж прычыны гэтага шэрага на-
току твораў, які далёка не адпа-
вядваюць патрабаванням суча-
насці, узрослым густам народа?
Галоўная прычына — гэта ўсё
яшчэ слабая сувязь некаторых
пісьменнікаў і мастакоў з жы-
ццём народа. Аб гэтым вельмі
пераконаўча гаварыць на з'ездзе
міністр культуры СССР К. А.
Фурцава і выдатны савецкі
пісьменнік Міхал Шалахаў.

Гаварыць Фурцава прыклад таго
факта: з 5.200 пісьменнікаў каля
4.000 жылі ў сталіцах саюз-
ных рэспублік. Вядома, сувязь
мастака з жыццём не залежыць
толькі ад таго, дзе ён жыве,
але гэта мае немалаважнае зна-
чэнне. Так, у беларускай літа-
ратуры навуку ўсё яшчэ па-
важвае выскована таматэя, а між
тым велізарная большасць чле-
наў Саюза пісьменнікаў рэспуб-
лікі жыве ў Мінску. Ясна, што
кароткачасовы творчы манам-
дзёроў і паездкі на сустрэчы з
чытацтвам не даюць матэрыя-
лістаў глыбокага вывучэння
новых жыццёвых з'яў. Саюзу
пісьменнікаў Беларусі трэба
больш кланіцца аб літарату-
рах, якіх жывуць у абласцях і
раёнах. Напэўна, пасля неаб-
ходнасці, каб на ўсіх абласцях
былі створаны аддзелы Саю-
за пісьменнікаў.

Тое ж самае стасуецца і да
саюзаў мастакоў і кампазітараў,
якія сабралі ў сталіцы рэспублі-
кі амаль усе сваіх членаў.

«Каб яры і ўражальна пака-
заць героя нашага часу, чалаве-
ка вялікай душы і палымнага
сэрца, пераконаўча будучыні
камунізму, — заклікаў на з'ездзе
сакратар ЦК КПСС таварыш
М. А. Суслал, — мастак павінен
ведаць глыбіню народнага
жыцця, заўсёды быць разам з
народам і яго апазітарам —
Камуністычнай партыяй».

Умацаванне сувязі пісьмен-
нікаў і мастакоў з жыццём на-
рода, удасканаленне іх мастац-
тва будучыні спрыяе далейшаму
павышэнню роў літаратуры і
мастацтва ў камуністычным вы-
хаванні працоўных.

У перыяд разгортнута буда-
ўніцтва камунізму ў культуры
і мастацтве ўсіх народаў краіны
ўсё большае развіццё набыва-
юць рысы ідэянальнасці
адзінства, якое складае аснову
савецкай сацыялістычнай куль-
туры, адбываецца наспыненне
працэсу ўзаемаўзбагацэння на-
цыянальных культур.

Савецкая культура з'яўляецца
дзейснай аб'ектам ідэалагічнай
бараніцы супраць міжнароднай
рабавані. На сцягах савецкай
культуры палімоўнае вялікая
ідэя міру і дружбы народаў, неў-
міруша ідэя камунізму.

Гэты ідэя вядомаму сёння
мільёнамі сэрцаў і розумаў люд-
зей. З кожным годам такіх
людзей становіцца больш і
больш. Камунізм — заўтрашні
дзень усяго чалавецтва. Дзеянні
савецкай культуры гарантава-
ты, што гісторыя даручыла ім
несці ў свет, да сэрцаў людзей
вялікая ідэя камунізму.

Высока адпавядаючы поспехі
савецкай культуры, партыя за-
клікае пісьменнікаў і дзеячоў
мастацтва не супакойвацца на
дасягнутым, іспытаны павы-
шаць мастацкі ўзровень сваёй
творчасці. На XXII з'ездзе
КПСС прагучала строгая, але

ДЗЯКУЙ ТАБЕ, ПАРТЫЯ

На зары майго юнаства (а гэта
было даўно), калі я толькі па-
чынаў свой шлях артыста, у на-
шым акцёрскім асяроддзі даволі
часта ўзнікала спрэчка аб месцы
мастацтва ў грамадстве. Пера-
можнае шэсць Кастрычніцкай
рэвалюцыі павяла нас, што месца
мастацтва ў сацыялістычным бу-
дучыні неабходнае і важнае і па-
часнае. Усе пакаленні ацэняў, у
тым ліку і майх сучаснікаў, былі
ахоплены адным жадаю — ап-
раўдываць сваё творчасцю высокае
званне савецкага мастака. І ко-
жнага з нас сёння радуе і хваляе
тое, што партыя ўзяла наша ма-
стацтва на ўважэнне.

Мы, акцёры, заўсёды раз-
ам з партыяй, жывым яе думка-
мі і спадзяваннямі, змагаемся за
тое, каб наша мастацтва было
косячым вядомым ідэялізмам.

І калі дзяржава давала
Міхалі Сяргеевічу Хрушчэву на
XXII з'ездзе КПСС, выступленні
дэлегатаў з'езда, у якіх далены
высшарпаныя ацэнкі мінулай дзе-
янасці партыі і раскрыты велі-
чынны перспектывы на перыяд па-
будовы камуністычнага грамадства,
хоцця ад усяго сэрца сказаць:
«Дзякую табе, мая партыя, што
ты акрыліла мару чалавецтва і
здзяйсніла яе; што ты змагаешся
за такі лад, дзе заўсёды будзе
існаваць Мір, Праца, Свабода,
Роўнасць і Шчасце ўсёх людзей».

С. БІРЬЛА,
народны артыст БССР.

СЛОВА КАМПАЗІТАРАў

І. КУЗНЯЦОў: XXII з'езд на-
шай партыі — велічыня падзея
сучаснасці. Ён завершыўся яшчэ
абавязна на сваіх жонках прагра-
му пабудовы камуністычнага гра-
мадства. Дух захапляе ад усёго
таго, што трэба вырашыць і зра-
біць савецкім людзям у бліж-
няй будучыні. Задача савецкага
мастацтва — выхоўваць у люд-
дэй камуністычны светапогляд,
фарміраваць у іх высокае маста-
цкі густ, раўнавагу мастацтва з
ўсім правам пашлаці і безаўгавор-
насці ў музыцы, тэатры, жывапі-
се. Знаходзячыся пад вялікім
уражаннем работы партыі на
з'ездзе, я з асаблівым натхненнем
працую зараз над партыяй першай
уверскай для народнага
аркестра, якая вельмі радзіма
жыццю і гонару нашай краіны.

Г. ВАГНЕР: Чытаючы дэклара-
цыю таварыша М. С. Хрушчова, зна-
мачыся з матэрыяламі партыйнага
з'езда, кожны савецкі чалавек ад-
чувае радаснае хваляванне, жа-
данне як мага больш зрабіць кар-
ыснага ў ім шчоўнага раскрыцця
роднай Айчыны. Мне асабліва
хвалюць тэмы гераічнага сёння.
Працуючы над новым балетам
«Чудовыя сплы» пра герояў-су-
часнікаў, я імкніўся шырока па-
казаць дружбу брацкіх савецкіх
народаў, бараніць супраць рэ-
лігійнага фанатызму, які стагодд-
мі прыктытаў людзям ва ўсім све-
це. Гэты твор я прысвечваю нашай
моладзі — будучым камуністыч-
наму грамадству.

Найбольш мне даўся пабы-
ваць у родных мясцінах. У міну-
лым гэта гэта куток былой За-
ходняй Беларусі, куды з-за не-
уладкаванасці транспарту, цяж-
ка было дабрацца.

І вось я еду дамоў па зусім
новай, нядаўна пракладзенай ша-
сы, у зусім новым аўтобусе па мар-
шруту Карэліні — Валюка. Родныя
мясціны заўсёды хвалюць нас,
калі мы набліжаемся да іх пасля
доўгай разлукай. Але мяне ў гэты
хвілінны хваліла і іншае.

У аўтобусе валам са мной ехалі
каляснейкі і высокае інтэліген-
цыя. Па вяртанні, гаворылі і ней-
кіх праблемных рэчах, пазнала, што
ўсё пасажыры аўтобуса з Карэ-
лінаўскага раёна, мае землякі. Усе
яны заклікаюць сваімі важнымі
справамі: пабудовай новай фер-
мы ў калгасе, пасевам азімых, па-
стаўкай паліва для школы. Вось
яны гутарыць пра шчоўнае цёп-
лае вясенне, якая спрыяе ўборцы.
Грошкі дана таму калгасу і калгас-
нікам, якія не выкапалі бульбы
себета. І, сапраўды, на полі там
і сямі капаюць калгаснікі бульбу.
Пакуль што яшчэ ўручную, не ха-
пае машын. Але яны прыдуць на

Фота В. Львова.

Масква. XXII з'езд Камуністыч-
най партыі Савецкага Саюза.
На здымку: таварыш М. С. Хру-
шчоў і дэлегаты з'езда на кроў-
вацця на чарговым пасаджэнні
з'езда.
Фота В. СОБАЛЕВА. (ТАСС).

На XXII з'ездзе КПСС

23 кастрычніка ў Маскве, у Крамлёўскім Палацы
з'ездзіў, працягаў сваю работу чарговым, XXII з'езд
Камуністычнай партыі Савецкага Саюза.

На ранішнім пасаджэнні з'езд віталі горада су-
стрэты дэлегатаў і гаспадыні прадстаўнікі заруб-
жых камуністычных партый таварыш: Сандзо Наса-
ка — старшыня ЦК Камуністычнай партыі Японіі,
Элізабет Гэрлі Флін — старшыня Нацыянальнага
камітэта Камуністычнай партыі ЗША, Макс Рэйман —
першы сакратар ЦК Камуністычнай партыі Германіі,
Дэлеэз Бюрнел — старшыня Камуністычнай партыі
Іспаніі, Віла Песі — генеральны сакратар Каму-
ністычнай партыі Фінляндыі.

Затым з'езд працягаў абмеркаванне справаздачы
Цэнтральнага Камітэта КПСС, праекта Праграмы Ка-
муністычнай партыі Савецкага Саюза і справа-
здачнага дэкларацыі Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі
КПСС. На пасаджэнні выступілі таварыш: В. І. Га-
гінэнава — брыгадзір праддзіяшчы вышываюча-
га бавяўнянага камітэта [Камітэта партарганіза-
цыі], Д. С. Палынін — Старшыня Савета Міністраў
РСФСР, А. Ю. Січэнус — першы сакратар ЦК Кам-
партыі Літвы, Т. Усубалей — першы сакратар ЦК
Кампартыі Кіргізіі, А. П. Шыцін — першы сакра-
тар Хабарскага краёвага КПСС.

На вярнішнім пасаджэнні з'езд віталі горада су-
стрэты дэлегатаў і гаспадыні прадстаўнікі заруб-
жых камуністычных партый таварыш: Ларбі Буха-
лі — першы сакратар ЦК Алжырскай камуністыч-
най партыі, Луіс Карвалан — генеральны сакратар
ЦК Камуністычнай партыі Чылі, Діюа Голан — ге-
неральны сакратар вышываюча Камуністычнай партыі
Валіюбрытаніі, Сялім Азілі — першы сакратар
ЦК Франскай камуністычнай партыі, Алавар Куньял —
генеральны сакратар партугальскай камуністычнай
партыі, Іган Каллоні — старшыня Камуністычнай
партыі Аўстрыі.

З'езд працягаў абмеркаванне справаздачы Цэн-
тральнага Камітэта КПСС, праекта Праграмы Ка-
муністычнай партыі Савецкага Саюза і справаздачнага
дэкларацыі Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС. Вы-
ступілі таварыш: В. М. Казун — старшыня калгаса
імя Сталіна Бярэскага раёна [Вінніцкага партарга-
нізацыі], М. Р. Ігнатэ — намеснік старшыні Савета
Міністраў СССР, Р. Я. Маліноўскі — міністр абаро-
ны СССР.

24 кастрычніка на ранішнім пасаджэнні з'езд ві-
талі горада сустрэты дэлегатаў і гаспадыні прадстаў-
нікі зарубжых камуністычных і рабочых партый
таварыш: Вікторыя Кадылія — сакратар ЦК Ка-
муністычнай партыі Аргенціны, Костас Калініс —
першы сакратар ЦК Камуністычнай партыі Грэцыі,
Тым Бак — генеральны сакратар Камуністычнай
партыі Канады, Халед Багдаш — генеральны сакра-
тар ЦК Сірыйскай камуністычнай партыі. З'езд ві-
талі Сафудула Дыло — палітычны сакратар дэма-
кратычнай партыі Гвінеі, старшыня Нацыянальнага
сходу Гвінейскай Рэспублікі, цёпла сустрэты дэлега-
тамі.

Затым з'езд працягаў абмеркаванне справаздачы
Цэнтральнага Камітэта КПСС, праекта Праграмы Ка-
муністычнай партыі Савецкага Саюза і справаздачнага
дэкларацыі Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС.
На пасаджэнні выступілі таварыш: С. П. Паўлаў —
першы сакратар ЦК ВЛКСМ, Н. А. Мухтэ-
ліна — сакратар ЦК КПСС, М. А. Шалахаў —
пісьменнік (Рэспубліка партарганізацыі), А. Я. Пель-
ш — першы сакратар ЦК Кампартыі Латвіі, І. Ф.
Ільіч — загадчык аддзела прапаганды і агітацыі
ЦК КПСС па саюзных рэспубліках.

На вярнішнім пасаджэнні з'езд віталі горада су-
стрэты дэлегатаў і гаспадыні прадстаўнікі заруб-
жых камуністычных і рабочых партый таварыш: Вікторыя Кадылія — сакратар ЦК Камуністычнай партыі Аргенціны, Костас Калініс — першы сакратар ЦК Камуністычнай партыі Грэцыі, Тым Бак — генеральны сакратар Камуністычнай партыі Канады, Халед Багдаш — генеральны сакратар ЦК Сірыйскай камуністычнай партыі. З'езд віталі Сафудула Дыло — палітычны сакратар дэмакратычнай партыі Гвінеі, старшыня Нацыянальнага сходу Гвінейскай Рэспублікі, цёпла сустрэты дэлегатамі.

Затым з'езд працягаў абмеркаванне справаздачы
Цэнтральнага Камітэта КПСС, праекта Праграмы Ка-
муністычнай партыі Савецкага Саюза і справаздачнага
дэкларацыі Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС.
На пасаджэнні выступілі таварыш: С. П. Паўлаў —
першы сакратар ЦК ВЛКСМ, Н. А. Мухтэліна — сакра-
тар ЦК КПСС, М. А. Шалахаў — пісьменнік (Рэспубліка
партарганізацыі), А. Я. Пельш — першы сакратар ЦК
Кампартыі Латвіі, І. Ф. Ільіч — загадчык аддзела
прапаганды і агітацыі ЦК КПСС па саюзных рэспубліках.

На вярнішнім пасаджэнні з'езд віталі горада су-
стрэты дэлегатаў і гаспадыні прадстаўнікі заруб-
жых камуністычных і рабочых партый таварыш: Вікторыя
Кадылія — сакратар ЦК Камуністычнай партыі Аргенціны,
Костас Калініс — першы сакратар ЦК Камуністычнай
партыі Грэцыі, Тым Бак — генеральны сакратар
Камуністычнай партыі Канады, Халед Багдаш — ге-
неральны сакратар ЦК Сірыйскай камуністычнай
партыі. З'езд віталі Сафудула Дыло — палітычны
сакратар дэмакратычнай партыі Гвінеі, старшыня
Нацыянальнага сходу Гвінейскай Рэспублікі, цёпла
сустрэты дэлегатамі.

Затым з'езд працягаў абмеркаванне справаздачы
Цэнтральнага Камітэта КПСС, праекта Праграмы Ка-
муністычнай партыі Савецкага Саюза і справаздачнага
дэкларацыі Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС.
На пасаджэнні выступілі таварыш: С. П. Паўлаў —
першы сакратар ЦК ВЛКСМ, Н. А. Мухтэліна — сакра-
тар ЦК КПСС, М. А. Шалахаў — пісьменнік (Рэспубліка
партарганізацыі), А. Я. Пельш — першы сакратар ЦК
Кампартыі Латвіі, І. Ф. Ільіч — загадчык аддзела
прапаганды і агітацыі ЦК КПСС па саюзных рэспубліках.

На вярнішнім пасаджэнні з'езд віталі горада су-
стрэты дэлегатаў і гаспадыні прадстаўнікі заруб-
жых камуністычных і рабочых партый таварыш: Вікторыя
Кадылія — сакратар ЦК Камуністычнай партыі Аргенціны,
Костас Калініс — першы сакратар ЦК Камуністычнай
партыі Грэцыі, Тым Бак — генеральны сакратар
Камуністычнай партыі Канады, Халед Багдаш — ге-
неральны сакратар ЦК Сірыйскай камуністычнай
партыі. З'езд віталі Сафудула Дыло — палітычны
сакратар дэмакратычнай партыі Гвінеі, старшыня
Нацыянальнага сходу Гвінейскай Рэспублікі, цёпла
сустрэты дэлегатамі.

тыя дэлегатамі і гаспадыні іраўнікі дэлегаты Народ-
най партыі кананта Рэспублікі Гана Эбенезер Ца-
фас Кіей, член палітбюро партыі Суданскай Саюз
Рэспублікі Мамі, дэпутат Нацыянальнага сходу
Тыдзіані Тэарэ і прадстаўнікі зарубжых каму-
ністычных і рабочых партый таварыш: Эмілі Лей-
лія — старшыня Камуністычнай партыі Нарвегіі,
Эрнест Бюрнел — старшыня Камуністычнай партыі
Бельгіі, Радней Арысмендзі — першы сакратар
ЦК Камуністычнай партыі Уругвая.

З'езд працягаў абмеркаванне справаздачы Цэн-
тральнага Камітэта КПСС, праекта Праграмы Ка-
муністычнай партыі Савецкага Саюза і справаздачнага
дэкларацыі Цэнтральнай Рэвізійнай Камісіі КПСС. На
пасаджэнні выступілі таварыш: В. В. Грочы —
старшыня калгаса імя Калініна Хамаўскага раёна
[Мурская партарганізацыі], М. М. Швернік —
старшыня Камітэта партыінага кантролю пры ЦК
КПСС, Б. Н. Панамароў — загадчык міжнароднага
аддз

НА XXII З'ЕЗДЗЕ КАМУНІСТЫЧНАЙ ПАРТЫІ САВЕЦКАГА САЮЗА

— Нашы крылы!..
Гэтыя словы сказаў не паэт, не
лётчык, не касманаўт... Гэтыя сло-
вы сказаў просты, «зямыны» чала-
век.
Гэтыя словы гавораць усе лю-
дзі на зямлі, якія хочуць свабоды і
міру, радасці і шчасця.

Міхась ПЯНКРАТ.

МАСТАЦТВА НАРОДА—ДУША НАРОДА

Яшчэ ў дваццатай гады У. І. Ленін марыў аб тым, што мастацтва ў камуністычным грамадстве будзе належыць народу, што яно будзе абуджана, у ім мастацтва. Гэтыя мары Уладзіміра Ільіча даўно сталі явью. Мастацтва ў нашай краіне ўжо даўно перастала быць прывілеяй выбараных.

Гэта асабліва адукацыйна, калі знаёміцца з Рэспубліканскай выстаўкай самадзейнага і прыкладнага мастацтва, прысвечанай ХХІІ з'езду КПСС.

Усе творы выкаваныя рабочымі, служачымі, каласнікамі. Яны знаходзяць час і для заняткаў вышэйшым мастацтвам, убагачаючы духоўную скарбніцу нашай народнай культуры. Гэтыя творы па глыбінні пачуццяў, ідэяльнасці, нават пераўтвараюць творы некаторых прафесійных мастакоў.

Разнастайнасць і тэматыка экспанатаў. Тут мастацкія палотны, вышывы, інкрустацыі, прысвечаны савецкім касманаўтам, жывёлаводству, земляробству, сталінарам. Тое, што хвалюе ўсё савецкіх людзей, хвалюе і самадзейных мастакоў.

Але бадай самае большае і гаваровае месца ў экспазіцыі выстаўкі займае тэма барацьбы за мір. Яна прысутнічае нават там, дзе на першы погляд здаецца, і няма ніякай гаворкі аб міры.

Вось напрыклад, невідзіма гіпсавая статуэтка «На ціліну», мініяцюра К. Махушова.

Дэмабілізаваны вайн накіроўваецца на асабнае цалінае зямель Кавказу. У ім столькі нястрымнай энергіі, сілы, што мімавольна верыцца, — гэты чалавек перадолеў усе цяжкасці. Ён моцны, дужы, яму пад слыхаюць праца, але зусім не падарваўся ў яго маршавы абстаўка, а не аб разбурэнні. І ніхад не зусім дакладна малюна, кампазіцыя статуэтка, зместам сваім яна сцвярджае мір.

Вялікую любоў і павагу ўспрымае пратэстаўнае чалавечства заслужыў істотным барацьбіт за мір М. С. Хрушчоў. Яму, сягондасю міру, прысвечаны калектыўныя творы інкрустацыі С. Воліска сумесна з выхаванымі Магілёўскага дзіцячага дома № 6. Мазаічнае пано, на якім паказан М. С. Хрушчоў з голубам міру ў руках, складзена з 34 700 кавалачкаў драўняных вясмацінаці розных парод. Можна сабе ўявіць, колькі часу і працы спатрэбілася яго стварэнню. Кавалачкі драўняных падабраны ў прыгожыя залістыя гаты.

Мастацкі інкрустацыі яноўна належаць дзівоў значнае месца на выстаўцы. Яе тэхнічна выдатна валодаюць мініяцюры К. Цяпулоўска і Г. Гебеля, рабочыя з Слоніма Г. Чарноў і інш.

К. Цяпулоўскі экспануе прыгожа інкруставаны партрэт пераможца касманаўта Ю. Гагарына. Партрэтнае падабенства не выклікае асаблівых прачуццяў. Шкада толькі, што мастак не адыходзіць ад вядомай фатаграфіі Ю. Гагарына. Беларускія глядачы ведаюць К. Цяпулоўска не толькі як прафесіянала-інкрустатара, але і як добрага рысавальніка і майстра кампазіцыі. Таму такія пасліныя кавалачкі фатаграфій здаюцца.

Тое ж самае можна сказаць і аб партрэтах Г. Гебеля. Шкадуць і партрэт Ю. Гагарына і Г. Цяпулоўска, якім яны стаяць мастацкі інкрустацыі выдатны. Але ў іх няма нічога новага. Г. Гебеля тым спыніўся на ўзроўні тых твораў, з якімі выступіў на мастацкіх выстаўках ужо шмат год назад. Вядома, што пры ўвасабленні ў інкрустацыі партрэтаў нашых сучаснікаў нельга абходзіцца без фатаграфій. Але ж гэта не самацтва. Магчымыя такога віду мастацкай творчасці куды шырэйшыя.

ПАЭЗІЯ І БЕНГАЛЬСКІ АГОНЬ

Людзі ўспрымаюць паэзію пазіўна. Адны любяць, заступаюцца з кнігай, паглыбляюцца ў кожную строфу верша, у кожны радок і слова, аддаючыся пад уладу думак і перажыванняў ад толькі што прачытанага. Другія маюць асалоду, калі слухаюць вершы ў вуснах самога паэта, у мастацкім выкананні артыста ці ў звычайным чытанні сабра. Уражанні ў тым і ў другім выпадку, вядома, будуць суб'ектыўныя: у кожнага чалавек — свае густы, сваё адчуванне эстэтычнага, свой узровень культуры. Аднак гэты зусім не адзінае, што ў адным і тым жа творы можна знаходзіцца некалькі мастацкіх вартасцей. У кожным творы ёсць пэўная аб'ектыўная мера яго літаратурных каштоўнасцей, мера, якую не самаскідзе самым выразным, самым эмацыянальным чытаннем, калі ўспрымаеш верш на слых. Даводзіцца ж часта расчароўвацца ў вершы, якія нібыта спадабаліся пры слуханні іх у добрым выкананні і да якіх застаецца халодным, абязжывым, калі з імі ўважліва знаёмішся. Высвятляюцца і прычыны гэтага, здавалася б, непараўнення.

У нас ірэдзка справіваюцца: добра гэта ці дрэнна, калі пэўна трапіў на адну сваю тэму і ўвесь час застаецца верным ёй. Некаторыя даводзіцца, што дрэнна: гэта занадта дэспічна, творчасці, абмяжоўвае магчымасці шырока на ўсё шматнаснае адлюстроўваць рэчаіснасць. Іншыя сцвярджаюць, што добра: пэўна не раскідваецца, не распаўсюджае сваё ўвагі і, грунтуючыся на пэўнай тэме, мае магчымасць сказаць у ёй важкія слова. Мы — па пісьменніку, які не распылае «тарох на дванадзяці дарога», па пісьменніку, які імкнецца развіваць сваю творчасць не ў шырыню, а ў глыбіню. Не кожнаму ж дадзена быць усебадным, рознабаковым мастаком, дык — лепш грунтоўна і глыбока ўважліва тэму, чым сціснута на паверхні і бездакладна ў многім.

Даводзіцца ўжо і пакошам прышоў у пх «Гомсельмаша» Браніслаў Спрычаня. Праца прылялася па душы, спадабалася. Спадабалася своеаблікі рамантыкай, усведамленнем таго, што вольна, асабліва ў пераходны момант, калі пэўна трапіў на адну сваю тэму і ўвесь час застаецца верным ёй. Некаторыя даводзіцца, што дрэнна: гэта занадта дэспічна, творчасці, абмяжоўвае магчымасці шырока на ўсё шматнаснае адлюстроўваць рэчаіснасць. Іншыя сцвярджаюць, што добра: пэўна не раскідваецца, не распаўсюджае сваё ўвагі і, грунтуючыся на пэўнай тэме, мае магчымасць сказаць у ёй важкія слова. Мы — па пісьменніку, які не распылае «тарох на дванадзяці дарога», па пісьменніку, які імкнецца развіваць сваю творчасць не ў шырыню, а ў глыбіню. Не кожнаму ж дадзена быць усебадным, рознабаковым мастаком, дык — лепш грунтоўна і глыбока ўважліва тэму, чым сціснута на паверхні і бездакладна ў многім.

Даводзіцца ўжо і пакошам прышоў у пх «Гомсельмаша» Браніслаў Спрычаня. Праца прылялася па душы, спадабалася. Спадабалася своеаблікі рамантыкай, усведамленнем таго, што вольна, асабліва ў пераходны момант, калі пэўна трапіў на адну сваю тэму і ўвесь час застаецца верным ёй. Некаторыя даводзіцца, што дрэнна: гэта занадта дэспічна, творчасці, абмяжоўвае магчымасці шырока на ўсё шматнаснае адлюстроўваць рэчаіснасць. Іншыя сцвярджаюць, што добра: пэўна не раскідваецца, не распаўсюджае сваё ўвагі і, грунтуючыся на пэўнай тэме, мае магчымасць сказаць у ёй важкія слова. Мы — па пісьменніку, які не распылае «тарох на дванадзяці дарога», па пісьменніку, які імкнецца развіваць сваю творчасць не ў шырыню, а ў глыбіню. Не кожнаму ж дадзена быць усебадным, рознабаковым мастаком, дык — лепш грунтоўна і глыбока ўважліва тэму, чым сціснута на паверхні і бездакладна ў многім.

Традыцыйны народны від творчасці — разба па дрэву таксама шырока прадстаўлена на выстаўцы. Разнастайнасць мастацтва ў Беларусі спрыяе нааўняццэ пэўных традыцый, якія склаўся на працягу многіх стагоддзяў. Прыёма адзначыць, што майстэрства народных разбояў значна палепшылася, тэматыка іх твораў разнастайна. Многія працы адзначаюцца рысамі сучаснасці. Аўтары імкнуцца ўвасабіць у сваіх творах новага савецкага чалавека, будаўніка камунізму. Так, Л. Шостак (Крыжыч) прывёў у сярэдзіну работ працяжым кампазіцыям палёў. Яго «Глыбока», «Трусавад» і інш. па сваіх мастацкіх якасцях зусім закончаныя творы.

Віцебскі старэй М. Ігніцкі ўжо не першы год удзельнічае ў мастацкіх выстаўках. На сёлетняй ён паказаў свае працы — «Нарачанскі рыбак», «Кукурузавад», барельеф «Пад сцягам Леніна», і інш. Кожны, хто ўважліва сачыў за развіццём таленту гэтага самабытнага ўмельца, мог заўважыць, што майстэрства М. Ігніцкага вырасла. Леніна стала кампазіцыя, больш упэўненым малюнак, лепка формі.

Пастаўлена творчасць мастацтва кіраўніка Дзяржаўскага раёна Дома культуры Гродзенскай вобласці В. Мацюка. Яго статуэтка «У спячкіх дзень» спыняе ўвагу многіх глядачоў. Кампазіцыя не складаная. Маладая калгасніца з грабамі ў руках прагнае п'е з коняўку вяду. Не трэба валодаць пэўнай фантазіяй, каб уявіць сабе шырокі коласны луг, якое спячкія сонца, скончаны сакавіту траў і балюхы загараюць дзіўна, якія грабунч сена.

Імя гускага разбара Н. Ячменюка яшчэ мала вядома нашым глядачам. Можна спадзявацца, што неўзабаве ён пачне большую папулярнасць. Мясцавыстаўніц толькі адну статуэтку «Рыбак». Па гэтай працы можна меркаваць, што аўтар ёсць валодеае добрым густам і майстэрствам сатырычнага абавульвання. Вобраз, створаны Ячменюкам, — натуральны, жывы. Рыбак у захапленні расказвае пра свае прыгоды. Аправа відаць, што ён перабольшае. Шырока разведзеныя рукі малююць у паэтычныя меры «зуболеня» калісці і ім рыбы.

Але сабака выдася мядулавага рыбалава. Яна выцягвае а-пад ног маласкуны рыбакі. Лёгка ўявіць сабе яго слухаючы, якія заходзіцца ад рогату.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

Л. Дробаў.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

Л. Дробаў.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

Л. Дробаў.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

Л. Дробаў.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Л. Персіням. Тут Філіза Кастра паказаны ў звычайным штодзённым жыцці як просты чалавек. І ў гэтай працы — веліч нацыянальнага героя Кубы.

Прыёмае ўражанне пакідаюць графічныя працы служачых з Магілёва Э. Карповіч і І. Моціч, лінаграфавы В. Салзіна і В. Чычэрна. Плакаты «Зялёны дзень» і «Беражы народную капейку» (работы Карповіч і Моціч), прысвечаны барабдзе за рэжым эканоміі і за вырашанне жыллёвай праблемы. Плакаты лакалічны, простыя па кампазіцыі. Выпушчаныя вялікім тыражом, яны могуць з'явіцца дзейным сродкам масавай агітацыі.

Жывапісныя прац у параўнанні з іншымі жанрамі менш. Але і ў іх раскрываюцца праявы таленту нашай іспублікі. Тое нольна, што з'явілася ў жыцці і працы нашых людзей па апошніх гады, знайшло сваё адлюстраванне ў працах самадзейных жывапісцаў С. Мірэяна (Барыс), Н. Шчаўканова (Маладзечна), Ю. Крыкава (Орша) і інш.

Карына С. Мірэяна «Перад спускам у шахты» прыцягвае ўвагу сваёй незвычайнай кампазіцыяй. Мастак паказаў беларускіх шахцёраў, якія збіраюцца спусціцца пад зямлю. Іх твары ледзь асветлены, але характары гэтых людзей добра відаць і ў такіх абставінах. Людзі спакойныя, упэўненыя. Можна не згаджацца з аўтарам, у некаторых дэталі кампазіцыі, але сапраўды працяжым будні салёных шахцёраў — раскрыты ў асноўным правільна.

У карыне В. Іванова «Будуоля» магчыма тэхніка і размах вялікай будоўлі няк застасліў таёй вобразы людзей. Таму твор успрымаецца хутчэй як індустрыяльны пейзаж. Відаць, мастак і не ставіў сабе мэтай паказаць лафас вялікага будаўніцтва праз характары і перажыванні дзеючых персанажаў. Але, нам здаецца, В. Іванова варты было б падумаць і аб увасабленні індустрыяльнага вобраза савецкага чалавек.

Мастацкая тэхніка і вышывы, які вядома, з'яўляюцца горадскае беларускіх ўмельцаў. Іх працы атрымалі прызнанне не толькі ў нашай краіне, але і за мяжой. Тэхнікі і вышывальніцы ўжо не абмяжоўваюцца простым адлюстраваннем традыцыйнага арыентаванага беларускага арыента. Яны пераіначваюць яго, уводзяць элементы, падаказваюць жыццё.

Цікавыя работы экспануюць на выстаўцы з Брэста К. Цяпулоўска, служачыя А. Камарова і інш. Гэтыя вышывальніцы ўмела стылююць дэталі адзення, архітэктуры, шырока ўжываюць мастацкую сімволіку. Асабліва ўвагу звяртае на сабе праца К. Цяпулоўска «Дружба народаў», у якой яна паказала прадстаўнікоў розных народаў у сваім нацыянальным адзенні. Жалючыя слухаць упэўненай рукой майстра выкамак лакалічна. Любоў, з якой мастацтва працавала над гэтай вышывкай, відаць на ўсім: і ў падборцы колераў, і ў малюнку, і ў кампазіцыі. І гэтая любоў і шчырасць мімаволі перадаюцца глядачу.

Выстаўка не толькі знаёміць глядачоў з самадзейным мастацтвам таленавітага беларускага народа, але дамагнецца непахіснай волю савецкіх людзей да барацьбы за мір, за светлую будучыню. Усяго чалавечства.

Л. ДРОБАЎ.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

Л. Дробаў.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

Л. Дробаў.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

Л. Дробаў.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кіраўніка паўстання 1863 года на Беларусі Валерыя Урублеўскага — аўтар А. Ліпнеў (Гродна). У гэтых працах імат агульнага. Той жа энергічны паварот галавы, той жа арліны позір. Вонкава падабенства двух герояў, мабыць, выхадзіць з унутранага падабенства гэтых людзей. Хоць В. Урублеўскі жыў у зусім іншы час, але па сваёй дзіўнаму складу ён быў блізка да Філіза Кастра.

Крыху інакш вырашаны вобраз правядара кубіскай рэвалюцыі ў скульптурным партрэце, зробленым гомельскім журналістам

У ЦАЛІННЫМ КРАЇ

Тысячы кіламетраў можна праехаць з усходу на захад, а пачынаючы на поўдзень, і ўсюды будучы чарпеш, разаранія тустыя гоні цаліны.

Другі тэма ў Кустанайскай вобласці — сама вялікая ў Цалінным краі знаходзіцца брыгада беларускіх пісьменнікаў. Рыгор Няхай, Навум Кіслік, Аляксей Пясіна, Валентын Тарас, Уладзімір Варно і Ігар Шклярэўскі павявалі ў Кустанай і маладым горадзе гарнію — Руныям і ўсюды сустралі самыя цёплыя і радасныя прыёмы.

У Кустанай пісьменнікі выступілі перад студэнтамі педагогічнага інстытута, медыцынскага тэхнікума, рабочымі швейнай фабрыкі «Бальшавіцка», абутковай фабрыкі, сустрапілі з членамі камуністычных брыгад прадрэсправаў горада, а таксама з калектыўнымі рэдакцыяй абласных газет.

У дзень адкрыцця ХХІІ з'езда КПСС беларускі пісьменнікі выступілі на мітынг у гарнію Савалоўскага басейна ў пасёлку Камасоўскім, прачыталі вершы аб Леніне, аб партыі, перадалі прытаніе рабочым камбіната ад мініска аўтамабілебудавнікоў, якія забяспечваюць гарнію магутнымі аўтамамаваламі.

У горадзе Руныям беларускія літаратары сустрапілі таксама з будаўнікамі трэста № 2, студэнтамі індустрыяльнага тэхнікума, вучнямі школ, рабочымі, агітдэля Савалоўскага басейна, дзе здабываюць аўтамабілебудавніцкім спосабам, рудадаробную фабрыку, электрастанцыю, малады горад.

Тут на тэрыторыі прадрэсправаў знаходзіцца і ў саўгасных працэсах іштатных зямлякоў-беларусаў. Яны цікавіліся жыццём рэспублікі, бы працоўнымі паспехамі.

«Раскажыце нам, калі ласка, аб вашым маладзям беларускім горадзе Савалоўскім», — з такімі просьбамі звярталіся да гэтых гарніі Рудына.

Студэнты Кустанайскага педінстытута, сярод якіх ёсць маладзям з Беларусі, перадалі палімянае прытаніе беларускім пісьменнікам і пажадалі ім далейшых паспехаў у творчасці.

За час паездкі многія рабочыя і студэнты бібліятэкі папоўнілі беларускімі кніжамі, экзэмпляры часопіса «Полымя». Цяпер беларускі пісьменнікі дзюма групамі паехалі па саўгасных вобласці. Яны наведваюць паўднёвыя і паўночныя раёны, у тым ліку і саўгас «Мінскі», заснаваны нашымі зямлякамі.

Палімянае прытаніе зямлякам — такімі словамі ўсюды сустракаюць пісьменніку нашы зямлякі, якія першымі адгукліся на заклік партыі і паехалі ў багаты Цалінны край — край вялікай будучыні.

Р. НЯХАЯ.

На два мільёны тамоў

Новае пашывае кнігасховішча на два мільёны тамоў пабудавана для Дзяржаўнай бібліятэкі БССР імя У. І. Леніна.

Кнігасховішча аб'ёмам у 22 тысячы кубічных метраў — выдатны падаару, зроблены будаўнікамі ХХІІ з'езда КПСС. У новым корпусе адкрываюцца дадаткова яшчэ тры чыталыя залы для навуковых работнікаў. Яны будуць мець літаратуру па грамадскіх, фізіка-матэматычным, біялагічным, медыцынскіх і сельскагаспадарчых пытаннях. Тут жа размесціцца і зала беларускай кнігі.

Палімянае абслугоўванне чытачоў у галоўным будынку бібліятэкі. Стварэцца зала для маладых чытачоў — вучняў старэйшых класаў і навуцтваў устаноў прафесіянальна-тэхнічнай адукацыі, зала кніг на мастацтва, пашыраецца чыталыя тэхнічнай літаратуры.

Неўзабаве пачнецца рэканструкцыя кнігасховішча галоўнага корпусу, у якім пасля заканчэння работ таксама зможа змясціцца да двух мільёнаў кніг.

Л. ДРОБАЎ.

У сатырычным паве выступіў і разбар з Чавус, студэнт В. Валіцкай. Яго праца «Зялёныя пашышчыцы» ў збудова ўраза і інш. збіраюць калі сабе натоўпы глядачоў.

У скульптурных прац выназачаа бюст Філіза Кастра калектыўна праца навуцтва мастацкай студыі Віцебскага абласнога Дома народнай творчасці і партрэт кі

